

РАССМОТРЕНО:

На заседании МО

Протокол № 1 от «29» 08 2016 г.

А.Е. Федорова (А.Е. Федорова)

СОГЛАСОВАНО:

заместитель директора

по УВР

Т.Н. Григорьева

(Т.Н. Григорьева)

«30» августа 2016 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
ПО РОДНОМУ (ЯКУТСКОМУ) ЯЗЫКУ
НА 2016 - 2017 учебный год

Предмет: родной (якутский) язык

Класс: 5

Учитель: Федорова А.Е.

Количество часов в неделю: 3 ч

Количество часов по программе: 102 ч.

	1 четверть	2 четверть	3 четверть	4 четверть
Всего часов по программе	26	21	30	25
Дано уроков фактически				
Не выполнено (указать причину)				

Быяары сурук.

Улэлиир бырагыраама Федеральной государственной уерэх стандардыгар олобуран онобулунна. «Саха тылын» 5 кыл учебнигар Дьокуускай: Бичик, 2015 (ааптардар: И.Е.Алексеев, И.П.Винокуров, Г.И.Гурьев, М.М.Попова), «Саха тыла: улэлиир бырагыраама: 5-9 кылаас» /ааптардар: Г.Г.Филиппов, Г.И.Гурьев сеп тубэьэр.

Нэдиэлэ5э 3 чаас уерэтиллэр, сылга 102 чаас тахсар.

УЕРЭХ БИРИДИМИЭТИН СУРУН ИС ХОБООНО

Орто сүһүех оскуолаба саха тылын уерэтии ис хобооно уерэх хаамытыгар сатабылы-уеруйэ5и олохсутууга (метапредмет) уонна бары биридимиэккэ туох сыал-сорук турарыгар тирэ5ирэр. Маныаха бодоруһууга, тыл уерэ5эр (лингвистика) уонна ытык ейдебуллэргэ (культуроведческая компетенция) кэмпитиэнсийэлээх сыһыан сайдыахтаах.

Бодоруһуу кэмпитиэнсийэтигэр тылын уонна суругунан кэпсэтии култуурата, о5о сааһыгар дьуерэлээн куннээ5и олобор араас эйгэ5э тылы таба туттуу уеруйэ5э киирэр. О5о туох соруктаах бодоруһара, кэпсэтии кэмигэр уескээбит быһыны-майгыны сепке сыаналыыра, кэпсэтэр киһитин тылын-еһун ейдуурэ, онуоха септеех сыһыаны булан кэпсэтэрэ кестуехтээх.

Тыл уонна тыл уерэ5ин кэмпитиэнсийэтигэр уерэнээччи тыл уерэ5ин туһунан билиитэ, тыл хайдах сайдарын, туттууларын ейдеен керуутэ; сурун литэрэтиирэлии нуорманы тутуһууга; гыл баайын ханатыгыта; араас тылдыыты сатаан туһаныыта киирэр.

Ытык ейдебул (культуроведческая) кэмпитиэнсийэтигэр тереебут тыл терут култуураны кердеруу биир керунэ буолара, тыл норуот устуоруйатын кытта ыкса сибээһэ; саха тылын дьикти уратыта; тыл суолтатын терут култуураба дабатан быһаарыы киирэр.

Бырагыраамаба уерэнээччи тугу билиэхтээ5э эрэ буолбакка, тугу сатыахтаа5а-оноруохтаа5а (коммуникативно-деятельностный подход) ыйыллар. Тиэмэ аайы анал бэлиэ баар. I - тыл уерэ5иттэн туох уерэтиллэрэ, ейдебулэ, II - уерэнээччи улэтин сурун керуннэрэ, тугу сатыахтаа5а-оноруохтаа5а. III - ситимнээх сана.

Саха тылын уерэтиигэ уерэнээччи тугу сатыахтаа5ар-оноруохтаа5ар (коммуникативно-деятельностный подход) ордук бол5ойуу, уерэх сатабылларын инэрэр (метапредметные результаты) хайысханы тутуһуу, тылы-еһу куннээ5и олоххо дьуерэлээн туттуу тылы таба туттарга (функциональная грамотность) сункэн суолталаах.

Сананы-инэни толору баһылааһын бэлиэтэ: бодоруһууга уерэх дэгиттэр дьайыыллара (санарар сана араас керунун сатаан туттуу, табаарыстарын, а5а саастаах дьону кытта бодоруһуу; тылын уонна суругунан сананы сепке ейдееһун; саныыр санааны сааһылаан кэпсээһин; тылга-еске септеех нуорманы, сизри тутуһуу); билэр-керер сатабыл (суруну булуу, холобурдааһын, ситимнээх толкуй, дакаастааһын, араас источниктан наадалаах матырыйаалы булуу, наардааһын); тэринэр-дьаанар сатабыл (сыалы-соругу сепке туруоруу, сатаан былаанныыра; сатаан хонтуруолланара, кеннерунэрэ).

Уерэнээччи сананы-инэни толору баһылааһына, санарар санатын тупсарыыта саха тылын тутулун уонна араас тутэннэ хайдах туттууларын билиигэ тирэ5ирэр. Уерэх хаамытыгар о5о тылы ырытыы уеруйэ5эр эрэ буолбакка, тыл култууратыгар уерэниэхтээх. Аабыы араас керунун сатыахтаах, тиэкиһи литэрэтиирэлии нуорманы уонна тыл -ес сизрин тутуһан сатаан сыымайдыахтаах, кеннеруехтээх. Онон саха тылын сурун оскуолаба уерэтии уерэнээччи уопсай култууратын таһыма урдууругэр олук ууруохтаах.

Тереебут тылы орто сүһүех оскуолава уерэтии ис хоһоонун сурун хайысхалара:

- бодоруһуу култуурата;
- тыл уерэ5ин тутуу салааларын туһунан уопсай ейдебул: сана дор5ооно, лиэкстикэ, морполуогуйа, сиинтэксис;
- сурук култуурата: таба суруйуу уонна сурук бэлиэтэ;
- ситимнээх саканы сайыннарыы.

Тыл уерэбэ

Тереебут тылбыт - саха тыла. Саха омук уескээбит, сайдыбыт устуоруйата. Саха тыла - туур тыла. Саха тылыгар уруулуу тыллар. Тереебут тыл киһи олобор суолтата.

Дорбоон уонна таба санары. Сана дорбоонун ейдебулун, сахалыы дорбоон арааһын билии. Тереебут тыл дорбооннорун, ордук чуолаан, сахалыы ураты дорбооннору (уун-кылгас, илин-кэлин, уос-айах абаас уонна хоһуласпыт, сэргэстэхэр, пааралаһар бутэй дорбооннору, дыптуоннары, **б, һ, дь, нь**, мурун **н, и**, дорбооннору), арааран истии, чуолкайдык, таба санарыы нуорматын тутуһан санарыы. Саха тылыгар кириити тыллары сахатытан, абаас дорбооннор дьуерэлэһиилэрин сокуонун тутуһан санарыы. Тылы дорбоонунан ырытыы.

ЛИЭКСИКЭ. Норуот тылын туһунан уопсай ейдебулу, терут уонна кириити тыл уратыларын билии. Литэрэтиирэлии тыл суолтатын билии, нуорматын тутуһуу. Тыл лиэксикэлии суолтатын быһаарыы. Туелбэ тыл, биир уонна элбэх суолталаах, хомуур тыллар, кеспут суолталаах тыллар, омуоньум, онтуоньум, синиэньим (харыс тыллар, сомобо тыллар, мэтээпэрэлэр) ейдебуллэрин билии, тизкистэн булуу, санарар санава сепке туттуу. Тылдыт арааһын сатаан туһаныы, тыл суолтатын тылдыттан булан быһаарыы.

Кыраапыка. Сурук сайдыытын бэлиэ тугэннэрин билии, киһи олобор суолтатын ейдеебун. Сахалыы сурук-бичик устуоруйатын билии. Сурукка туттуллар атын бэлиэлэри, ейдебуллэри (апсаас, тылы кехеруу бэлиэтэ, тыл икки арда (пробел» сепке туттуу. Сахалыы алпаабыт бэрээдэгин билии. Араас тылдытынан, ыйынныгынан, хатаалагынан улэиригэ алпаабыты сепке туһаныы. Кемпуутэргэ сахалыы сириибинэн тизкиһи ылбабайдык бэчээттээн суруйуу.

Морполуогуйа. Тыл састааба диэн ейдебулу, тыл уларытар уонна уескуур ньыматын билии. Сана чааһын туһунан уопсай ейдебулу билии. Сана чаастарын белебэ: ааттар (аат тыл, дабаабын аат, ахсаан аат, солбуйар аат), туохтуур туттулук халыыптара (аат туохтуур, сыһыат туохтуур, тус туохтуур, улубуей), сыһыат, сана аллайыы, кеме сана чаастара. Тылы састаабынан ырытыы (тыл олобо, сыһыарыыта). Тыллары сурун бэлиэлэринэн (кырамаатыкалыы халыыптарынан) белехтееһун, ырытыы. Санарар санаба тыл литэрэтиирэлии нуорматын тутуһуу.

Сиинтэксис. Этии уонна тыл ситимэ уратыларын, этии арааһын (сэһэн, ыйытыы, кууһурдуу) билии. Этии чилиэннэрин, биир уустаах чилиэннэри, тэнийбит чилиэннэри, дабаамыры, кыбытык кэрчиктэри ейдеебун. Тэнийбит уонна тэнийбэтэх этии, толору уонна толорута суох судургу (биир састааптаах, икки састааптаах этии) уонна холбуу (баһылатыылаах, тэннэ холбоммут) этии, сирэй сана, ойбос сана, диалог, туһулуу ейдебуллэрин билии, этиигэ, тизкискэ арааран булуу, бэйэ этиитин толкуйдааһын. Этиини таба интэнээссийэлээн аабыы, сурукка сана дэгэтин сурук бэлиэтинэн араарыы. Этиини чилиэнинэн ырытыы.

СУРУК-БИЧИК КУЛТУУРАТА

Таба суруйуу, Таба суруйуу сурук-бичик култуурата буоларын ейдеебун, Сахалыы араастык этиллэр тыллар таба суруллуулар тыл терут сокуоннарыттан тахсалларын, норуokka уеруйэх, угэс буолбут нуормаларга олобурулларын ейдееһун, харыстабыллаах сыһыан. Киэнник, элбэхтик туттуллар эбэтэр сахалыы этэргэ табыгастаах кириити тыллары сахатытан суруйуу; тылбаастанар эбэтэр саха тылынан бэриллэр кыахтаах нуучча тылларын сахалыы солбугунан биэриити; сахалыы кыайан суруллубат кириити тыллар сыһыарыыларын таба суруйуу.

Сурук бэлиэтэ. Сурук бэлиэтэ - тыл култууратын сорбото буоларын, киһи этэр санаатын чуолкайдыырга, иэһиини сурукка биэрэргэ, суругу-бичиги тупсарарга биллэр-кестер туһалааһын, тизкис ыһыллыбатын, биир сибээстээх буоларын ейдеебун. Тыл ордук тупсабай тутуллаах, этигэн, бэргэн буоларыгар сахалыы этии, сурук бэлиэтин арааһын (араарар, тобоһолоон бэлиэтиир) сатаан туттуу. Тыл салаалара. Сана дорбоонун туһунан билиигэ олобурун тыл дорбооннорун тылыгар-сүгэр таба интэнээссийэлээн, охсуулаан туттар; лиэксикэбэ ылбыт сатабылларыгар, уеруйэхтэригэр уонна билиитигэр тирэбирэн, тылы ситимнээх санаба уонна туттулук истиллэргэ табан туттар; морполуогуйаны уерэтэн, инэриммит уеруйэхтэрин, сатабылларын туһунан, сана чаастарын суолталарын уонна тылы уескэтэр, уларытар халыыптарын литэрэтиирэлии нуормаларынан уонна тереебут тыл уйэлээх угэһин уеруйэхтэринэн салайтаран

араас истиилгэ сепке туһанар; сиинтэксискэ уерэнэн билбит, сатаабыт уеруйэхтэригэр олобуран, ситимнээх санатыгар тыл ситимин, этиини таба онорор, араас истиилгэ сеп түбэһиннэрэн сыысхала суох туттар.

СИТИМНЭЭХ САНАНЫ САЙЫННАРЫЫ

Туох сыаллаах-соруктаах санарарын, суруйарын ейдеен (тиэмэ, сурун санаа), дьонно тийимтиэ гына санаатын саабылаан, араас истииллээх тиэкиһи туһанар уеруйэби баһылааһын (истэн суруйуу, ейтен суруйуу, о.д.а.). Тиэкис сурун санаатыгар олобуран. тиэкиһи таба ааттыыр. Тиэкис сиһилиир тиибин таба туһанан (сэһэргээһин, ойуулааһын, тойоннооһун), тиэкис тутулун тутуһар (киириитэ, сурун чааһа, тумугэ), табыгастаах былаанын онорор (кылгас, тэнийбит), кэрчик тиэмэлэргэ бытарытар. Тыл дэгэтин учуоттаан, онно тобоостоох тутуллаах этиилэри (логичность речи), ойуулуур- дьуһуннуур ньымалары, тыл баайын (богатство речи), тугэнигэр септеех тылы туттар (уместность речи).

Орто суБуех оскуолаба «Саха тыла» биридимиэти уерэтии тумуктэрэ

Ытык ейдебуллэри инэрии тумугэ (личностные результаты)

- 1) тыл баайа, кыаба, кууһэ - бу омук баайа, кыаба, инники кэскилэ буоларын ейдуур; ийэ тыл киһи иэйиитэ уһуктар, ейе-санаата, айар-тутар дьобура сайдар эйгэтэ буолар диэн итэбэйэр;
- 2) тереебут тыл уйэлээх угэһин, этигэн кэрэтин ытыктыыр, киэн туттар, харыстыыр, тылын-еБун сайыннарарга дьулуһар;
- 3) ылбыт билиитигэр, тылын баайыгар тирэбэрэн саныыр санаатын холкутук тиэрдэр; санарар санатын кэтээн керен септеех тумук оностор.

Уерэх сатабылларын инэрии тумугэ (метапредметные результаты)

1) санарар сана бары керунун баһылааһын:

Истии (аудирование) уонна аабыы:

- тылынан уонна суругунан иһитиннэриини сепке ейдееһун (бодоруһууну, тиэкис тиэмэтин, сурун санаатын);
- араас керуннээх, истииллээх тиэкиһи сатаан истии, аабыы;
- араас иһитиннэриини сатаан булуу, биллэрэр-иһитиннэрэр эйгэни, Интэриниэти киллэрэн туран;
 - чопчу ТИЭМЭЭ матырыйаалы наардааһын;
 - ДЬОН санарар санатын ис хопоонунан, истиилистикэлии уратытынан тэннии тутан быһаарыы.

Санарыы уонна сурук:

- уерэх хаамытыгар туох сыал-сорук турарын сатаан быһаарар (биирдиилээн уонна кэлэктиибинэн), улэни бэрээдэгинэн аттарар, тумугун сатаан сыаналыыр, ону тылынан уонна суругунан сепке тириэрдэр сатабыл;
 - истибит эбэтэр аахпыт тиэкиһин кылгатын быһаарар (былаан, кэпсээн, кэниспиек, анатаассыйа);
 - тиэкис араас керунун тылынан уонна суругунан онорор;
 - тиэкискэ аахпыт, истибит, кербут чахчытыгар тус санаатын сатаан этэр;
 - монолог (сэһэргээһин, ойуулааһын, тойоннооһун) уонна диалог (кэпсэтии сирэ, ыйыталаһыы, кебулээбин, санаа атастаһыыта уо.д.а.) араас керунун сатаан туттар;
 - дьону кытта кэпсэтэригэр кэпсэтии сирин тутуһар; сепке туттан-хаптан алтыһар;
 - уерэх хаамытыгар, куннээби олоххо тылын-еһун хонтуроуланар; сыыһатын-халтытын булан кеннерунэр;
 - табаарыстарын иннигэр туран кылгас иһитиннэрии, дакылаат, эрэпэрээт онорор; араас тиэмэни дьууллэһиигэ кехтеехтук кыттар.
- 2) билиитин, сатабылын, уеруйэбин куннээби олоххо туһанар; тереебут тылын кеметунэн атын биридимиэттэри уерэтэн билии ылар; нуучча, омук тылларын, литэрэтиирэни уерэтэригэр саха тылыгар уерэммитин алтыһыннараар.
 - 3) дьону-сэргэни кытта бодоруһарыгар, кыттыгас улэбэ, тыын суолталаах тиэмэни дьууллэһиигэ кэпсэтии сирин, терут култуураны кытта

дьуерэлээн туттар.

ТУСТААХ УЕРЭХ БИРИДИМИЭТИН УЕРЭТИИ ТУМУГЭ.

- 1) саха тыла нуучча тылын кытта судаарыстыбалыы тэн ыстаатыстаабын, тыл норуот култууратын кытта ыкса ситимнээбин, тереебут тыл уопсастыбава сункэн оруоллаабын ейдуур;
- 2) тереебут тыл гуманитарнай наукаларга ылар миэстэтин уонна уерэхтээбиннэ туох суолталаабын ейдуур;
- 3) тереебут тыл туһунан билим сурун теруттэрин удумабалыыр;
- 4) тыл уерэбин (лингвистика) сурун ейдебуллэрин: тыл уерэнин салааларын; санарар саха тылынан уонна суругунан бэриллитин; монолог, диалог керуннэрин; кэпсэтии, бодоруһуу сиэрин; кэпсэтии, билим, пубулуустука, дыала-куолу истиилин, уус-уран литэрэтиирэ тышын-еһун; сана тииптэрин (сэһэргээһин, ойуулааһын, тойонноһун); тиэкиһи билэр;
- 5) тыл баайын араас дэгэтин ейдуур, тылынан уонна суругунан алтыһыга сиэри, литэрэтиирэлии нуорманы тутуһар;
- 6) тыл сурун кестуутун, кырамаатыкалыы халыыптарын тута билэр, ырытар, тышыгар-еһугэр сатаан туттар;
- 7) тылы сатаан ырытар (сана дорбоонунан, састаабынан, лиэксикэлии, морполуогуйалыы), сиинтэксисти (ситиминэн, этии чилиэнинэн), иэйиини кердерер сыһыан тыллары сатаан туттар;
- 8) бодоруһууга синиэньими (лиэксикэлии, кырамаатыкалыы) сатаан туттуу кэрэтин ейдуур, тылыгар-еһугэр туттар.

5 кылааска саха тылын уерэтии кээмэйэ.

Суругунан улэ кээмэйэ

Тыл уонна бодоруһуу. Уерэнэргэ уерэн	3
Алын кылааска уерэппити	8
Сана дорбооно уонна таба санарыы	6
Тыл баайа. (Лиэксикэ). Тыл	19
Сиинтэксис уонна сүрүк бэлиэтэ	23
Тыл састааба уонна таба сүрүйүү	26
Сылы түмүктүүр хатылаабын.	7

Диктант	Аахпыттан суруйуу	Ейтен суруйуу
10	7	6

3)

ТИЭМЭНЭН БЫЛААН

Тыл уерэ5э (79 ЧААС). Ситимнээх сана (23 ЧААС)

№	Ытык ейдебуллэр	Уруок тиэмэтэ	Тиэмэ сурун ис хобооно	Уерэнээччи улэтин сурун керуннэрэ	был.кунэ	ыыт.кунэ
Тыл уонна бодорууу. Уерэнэрэгэ уерэн. (3 чаас)						
1	Ийэ дойду, тереебут дойду, тереебут сир. Ийэ тыл. Тереебут дойдум барахсан	Тыл уонна бодорууу.	Ийэ дойду, тереебут дойду, тереебут сир. Ийэ тылбыт – саха тыла. Ситимнээх сана: араас тиэмэ5э кэпсэтии.	Ийэ дойду, тереебут дойду, тереебут сир суолтатын ейдуур, быьаарар. Ийэ тыл суду кууьун итэ5эйэр.	02.09	
2		Кинигэни сатаан туьаныах.			03.09	
3		Ситимнээх сана. Ейтен суруйуу «Сайынны сыннылланым».			07.09	
Алын кылааска уерэппити хатылааьын (8 чаас)						
4	Бодорууу култуурата кьи олобор суолтата. Куьунну кэм (бастакы тоноруу, ойуур иьэ уо.да.) Тердум-ууьум. Кыстык бэлэмэ.	Сана дор5ооно уонна буукуба.	Дор5оон уонна буукуба. Алпаабыт. Уьун аьабас, хобуласпыт, сэргэстэспит дор5ооннор. Дьуптуон. Ситимнээх сана. Тиэкискэ аат булуу. Этии чилиэннэрэ. Этии араастара. Туьулуу. Сирэй сана. Сана чаастара. Аат тыл туьуктэниитэ. Ситимнээх сана. Кэпсэтии сиэрэ.	Дор5оон буукубанан бэлиэтэнэрин быьаарар. Алпаабыты тутуьан табаарыстарын испиийэктиир. Уьун аьабас, хобуласпыт бутэй дор5ооннор суруллууларын быьаарар. Дьуптуону сепке санарар, суруйар. Этии чилиэннэрин быьаарар. Сана чаастарын сурун ейдебуллэрин быьаарар. Туьугу билэр. Судургу тиэкиьи сатаан онорор. Дьон этэрин болбойон истэргэ кьыаллар, сэнээрэрин, сэргиирин кердерерге уерэнэр. Кырдьабас дьону толору аатынан ынырарга, интэнээссийэлээн санарарга	09.09	
5		Алпаабыт.			10.09	
6		Уьун аьабас, хобуласпыт, сэргэстэспит бутэй дор5ооннор.			14.09	
7		Уьун аьабас, хобуласпыт, сэргэстэспит бутэй дор5ооннор.			16.09	
8		Этии чилиэннэрэ.			17.09	
9		Туьулуу. Сирэй сана.			21.09	
10		Туьулуу. Сирэй сана. Диктант			23.09	
11		Сана чаастара. Аат тыл туьуктэниитэ.			24.09	

				уерэнэр.		
Сана дорбооно уонна таба санарыы. Тыл култуурата (16 чаас)						
12	Саха кийитин сирэ-уота. Булт, идэьэ. Куьун.	Сана дорбоонун уескээьинэ.	Сана дорбоонун уескээьинэ. Аьабас дорбооннору наардааьын. Кылгас, уьун а/д.	Дорбоон хайдах уескуурун быьаарар. Санарарга тыл хамсыьырынан сирдэтэн, илин.- кэлин, киэн-кыаравас, уос-айах	28.09	
13		Аьабас дорбооннору наардааьын.	Киэн, кыарабас, илин, кэлин, уос уонна айах а/д.	дорбоонун араарар. Тылга аьабас дорбоон	30.09	
14		Аьабас дорбоон дьуерэлэьэр сокуона.	Дьуптуоннар. Аьабас дорбооннор наарданыылара.	дьуерэлэьитин сокуонун быьаарар. Сыьыарыы	01.10	
15		Аьабас дорбоон дьуерэлэьэр сокуона.	Аьабас дорбоон дьуерэлэьэр сокуона. Уьун аьабас дорбоон	эбиллэригэр аьабас дорбоон	05.10	
16		Уьун аьабас дорбоон эбэтэр дьуптуон кылгааьына.	эбэтэр дьуптуон кылгааьына. Бутэй дорбооннор.	дьуерэлэьитин сокуонун тутуьан. Таба санарар, суруйар. Уьун аьабас	07.10	
17		Тиэкис ейдебулэ, бэлиэтэ.	Ньиргизрдээх, ньиргизэр суох, диэрийэр. Бутэй дорбоон аьабас дорбоон сабыдыалынан	дорбоон, дьуптуон кылгааьынын быьаарар.	08.10	
18		Бутэй дорбооннор.	солбуллуута. Ханыылаьар б/д.	Бутэй дорбоон аьабас дорбоон сабыдыалынан	12.10	
19		Бутэй дорбоон аьабас дорбоон сабыдыалынан солбуллуута.	Б/д дьуерэлэьэн туттуллуулара. Ере, теттеру, хардарыта дьуерэлэьии. Тиэкис тутула. Б/д хобулаьыта. Сыьыарыы	солбуллуутутар холобур аьалар. Б/д дьуерэлэьитин дакаастаан быьаарар. Бутэй дорбоонунан бутэр тыл олоьор сыьыарыы	14.10	
20		Бутэй дорбооннор дьуерэлэьэн туттуллуулара.	сыстыытыгар уескуур хобулаьыы.	эбиллэригэр дорбоон	15.10	
21		Тиэкис тутула.		уларыйыытын быьаарар, оннук тылы таба суруйар.	19.10	
22		Бутэй дорбоон хобулаьыыта.		Сахалыы сепке аабар, санарар сатабылга уерэнэр.	21.10	
23		Тиэкискэ этии ситимэ.		Санарар санаба сахалыы орфоэпия нуорматын кэьии	22.10	
24		Чиэппэрдээби хонтуруолунай улэ.		тубэлтэтин ейдеен истэр, бэйэтин санатын	26.10	
25		Саха алпаабыта		хонтуруоллуур. Киирии тылы дорбоон дьуерэлэьэр	28.10	
26		Саха тылын алпаабытын устуоруйатыттан.		сокуонун тутуьан санарар.	29.10	
27		Дорбооннору			09.11	

		хатылаабын.				
Тыл баайа (Лиэксикэ). Тыл култуурата (19 чаас)						
28	Улэ-хамнас; мунхалаабын, от-мас тиэйиитэ, бултаабын. Саха битэ-билгэтэ, сизэрэ-туома.	Лиэксикэ ейдебулэ.	Тыл баайын ейдебулэ. Тыл ейдебулэ, суолтата. Тыл лиэксикэлии суолтата. Элбэх уонна биир суолталаах тыл. Тыл кене, кеспут суолтата. Тыл кеспут суолтатын туттуу. Омоним ейдебулэ, бэриллиитэ. Ханыыласпыт антонимы туттуу. Тиэкис буоларын дакаастаабын. Тиэкис итэбэбин кеннеруу.	биир, элбэх уонна кеспут суолталаах тыллары этииттэн, тизкистэн бэйэтэ булар, суолтатын быһаарар, тыл ситимигэр киллэрэр. Быһаарыылаах тылдыты туһанар. Уус-уран сибиилиир ньыма араабыгар кеспут суолталаах тылы ыйар; этии толкуйдуур, тизкискэ туһанар. Омоним лиэксикэлии суолтатын быһаарар. Санарар санаба, уус-уран айымньыга омонимы булар. Тыл антонимын булар, ханыыласпыт тылы уескэтэр, туттар.	11.11	
29		Тыл ейдебулэ. Тыл суолтата.			12.11	
30		Тыл лиэксикэлии суолтата.			16.11	
31		Биир уонна элбэх суолталаах тыллар.			18.11	
32		Биир уонна элбэх суолталаах тыллар.			19.11	
33		Ситимнээх сана. Ейтен суруйуу «Тереебут тыл».			23.11	
34		Тыл кене уонна кеспут суолтата.			25.11	
35		Тиэкискэ этиилэри ситимниир ньымалар.			26.11	
36		Тыл кеспут суолтатын санарар санаба туттуу.			30.11	
37		Омуоньум.			02.12	
38		Онтуоньум.			03.12	
39		Синиэньим.			07.12	
40		Синиэньими санарар санаба туттуу.			09.12	
41		Синиэньими санарар санаба туттуу.			10.12	
42		Синиэньими тизкискэ туттуу.			14.12	
43		Ситимнээх сана. Аахпыттан суруйуу.			16.12	
44		Тиэкис синиэньимэ.			17.12	
45	Чиэппэрдээби хонтуруолунай улэ.	21.12				
46	Лиэксикэ теманы	23.12				

		хатылаабын.				
Сиинтэксис уонна сурук бэлиэтэ. Тыл культуурата (23 чаас)						
47	Кыбын кэлиитэ. Кыбынны айылба. Кыбын. Саха битэ- билгэтэ, сиэрэ- туома.	Этии. Этии арааба.	Сиинтэксис ейдебулэ, Тыл ситимэ: тутаах уонна баһылатар тыл. Этии ейдебулэ. Этии тиибэ: сэхэн, ыйытыы, соруйуу. Этии састааба: тутаах чилиэн-нэр, ойбос чилиэннэр. Ситимнээх сана: Тиэкис тиэмэтэ: киэн уонна тэттик тиэмэ. Этии биир уустаах чилиэнэ. Биир уустаах туяан, кэпсиирэ, толоруу, быһаарыы, сибилии, Су-рук бэлиэтэ. Туһулуу ейдебулэ, Туһулуу интэнээссийэтэ, этии иннигэр, ортотугар, кэннигэр турар туһулууга сурук бэлиэтэ. Туһулууну араас истиилгэ туттар уеруйэх. Судургу уонна холбуу этии ейдебулэ. Холбуу этии ситимнэхэр ньымата. Сирэй сана, ойбос сана ейдебулэ, сирэй санаба сурук бэлиэтэ. Кэрчик тиэмэ. Апсаас.	Этииттэн тыл ситимин араарар, тутаах тылтан ыйытыы туруорар, баһылатар тылы быһаарар. Этии тиибин араарар, сопке интэнээссийэлиир, сурук бэлиэтин таба туруорар. Этии тиибин соруудах быһыытынан солбуйар. Сурук улэтигэр араас этиини туьанар. Этиигэ, тиэкискэ биир уустаах чилиэни ыйытыы туруоран булар, сурук бэлиэтин быһаарар, таба интэнээссийэлээн аабар. Биир уустаах чилиэни этиигэ сатаан туттар. Этиигэ ыйытыы туруоран туһулууну булар, сурук бэлиэтин сепке туруорар. Туһулуу бутэник суһебэр аабаас дорбосон уларыйыытын сатаан туьанар. Туһулуу интэнээссийэтин таба санарар. Судургу уонна холбуу этиини тутаах чилиэнэ ТИРЭБИРЭН араарар. Холбуу этиигэ сурук бэлиэтин сепке туруорар. Холбуу этиини санарар санаба,	11.01	
48		Тыл ситимэ.		13.01		
49		Тиэкис тиэмэтэ.		14.01		
50		Тиэкис тиэмэтэ.		18.01		
51		Ситимнээх сана. Аахпыттан суруйуу.		20.01		
52		Этии тутаах чилиэнэ.		21.01		
53		Туяан уонна кэпсиирэ.		25.01		
54		Этии ойбос чилиэнэ. Быһаарыы.		27.01		
55		Толоруу.		28.01		
56		Ситимнээх сана.		01.02		
57		Сибилии.		03.02		
58		Биир уустаах чилиэннэх этии.		04.02		
59		Хонтуруолунай улэ.		08.02		
60		Туьулуулаах этии.		10.02		
61	Судургу уонна холбуу этиилэр.	11.02				
62	Судургу уонна холбуу этиилэр.	15.02				
63	Ситимнээх сана.	17.02				
64	Сирэй сана.	18.02				
65	Сирэй сана.	22.02				
66	Кэпсэтии (диалог).	24.02				
67	Ситимнээх сана.	25.02				
68	Кэрчик тиэмэ. Апсаас.					
69	Сиинтэксис уонна сурук бэлиэтэ тиэмэни хатылаабын.	01.03				

				тижкискэ тутгар. Сэлэһиини сирэй санаттан, ойос санаттан араарар; сурук бэлиэтин сепке туруорар.		
Тыл састааба уонна таба суруйуу. Тыл култуурата (26 чаас)						
70	Саас илдьиттэрэ. Сааскы тубук. Саас (хобуйуу).	Тыл олобун уонна сыьыарыытын ейдебулэ	Тыл састааба. Тыл олобо, сыһыарыыта; уескэтэр уонна уларытар сыьыарыы. Тиэкис былаана.	Тыл олобун, сыьыарыытын араарар. Уескэтэр, уларытар сыһыарыыны быһаарар. Сыьыарыыны	03.03	
71		Тиэкис былаана	Арпагыраапыйа ейдебулэ.	туттан тылы уескэтэр,	04.03	
72		Ситимнээх сана. Былааны туьанан ейтен суруйуу	Арпагыраама. Арпагыраапыйа тылдьытынан сатаан туһаныы. Ситимнээх сана: Тиэкис сурун санаата. Эпиигирэп.	уларытар. Тылдьытынан сатаан туьанар. Кылгас-уһун аьабас дорбоонноох,	10.03	
73		Арпагыраапыйа	Саха тылын арпагыраапыйатын ус ирдэбилэ: сана дорбоонугар, морполуогуйаба тирэбирии, болдьох суруйуу. Тылга кылгас-уһун аьабас дорбоону, дьуптуону, хоһулаһар, сэргэстэһэр, пааралаһар бутэй дорбоонноох тылы таба суруйар. Таба суруйуу быраабылатыгар ыйыллар тылы таба суруйууну быһаарар, албаы булан керер, кеннерер. Быраабыланан суруллар тыллары таба суруйар.	11.03		
74		Арпагыраама	Ситимнээх сана: Сана тиибэ. Сэһэргээһин.	дьуптуоннаах, хоһулаһар, сэргэстэһэр, пааралаһар бутэй дорбоонноох тылы таба суруйар. Таба суруйуу быраабылатыгар ыйыллар тылы таба суруйууну быһаарар, албаы булан керер, кеннерер. Быраабыланан суруллар тыллары таба суруйар.	15.03	
75		Арпагыраапыйа тылдьытынан сатаан туьаныы	Тыл олобун таба суруйуу. Тыл олобунаабы аьабас, бутэй дорбоон суруллуута. Сыһыарыылаах тыллары таба суруйуу. Ситимнээх сана: Сана тиибэ. Сэһэргээһин.	пааралаһар бутэй дорбоонноох тылы таба суруйар. Таба суруйуу быраабылатыгар ыйыллар тылы таба суруйууну быһаарар, албаы булан керер, кеннерер. Быраабыланан суруллар тыллары таба суруйар.	17.03	
76		Чиэппэрдээби хонтуруолунай улэ.	Тыл олобун таба суруйуу. Тыл олобунаабы аьабас, бутэй дорбоон суруллуута. Сыһыарыылаах тыллары таба суруйуу. Ситимнээх сана: Сана тиибэ. Сэһэргээһин.	Сахалыы кыайан суруллубат, нууччалыы эрэ суруллар тыл сыьыарыытыгар аьабас дорбоон тыл олобун аьабас дорбоонун таба суруйар.	18.03	
77		Тиэкис сурун санаата. Эпиигирэп.	Нууччалыы тылы таба	Тылы теье кыалларынан сахалыы барыйаанынан суруйар. Нууччалыы	22.03	
78		Сана дорбоонун ирдэбилэ.			05.04	
79		Морполуогуйа ирдэбилэ.			07.04	
80		Ситимнээх сана.			08.04	
81		Болдьох (усулуобунай ирдэбил)			12.04	
82		Сана тиибэ. Сэьэргээһин.			14.04	
83		Тыл олобун таба суруйуу.			15.04	
84		Ситимнээх сана.			19.04	

		Диктант.	суруйуу.	суруллар тылга эбиллэр		
85		Сыбыарыылаах тыллары таба суруйуу.	Абаас дорбоонунан сааланар сыбыары иннитэр тыл олобун уларыыта. Сымнатар бэлиэ	сыбыарыны, сымнатар бэлиэ тухэр	21.04	
86		Нууччалы тылы таба суруйуу.	тухэр, туспэт тубэлтэлэрэ.	таба суруйар. Албаы булан кеннерер, онтун быһаарар.	22.04	
87		Сымнатар бэлиэ туэр уонна туспэт тубэлтэлэрэ.	Ситимнээх сана: Ойуулаабын.	Тылы кечеруу быраабылатын быһаарар,	26.04	
88		Ситимнээх сана	Холбуу тылы таба суруйуу.	албапы булан керер, кеннерер.	28.04	
89		Ойуулаабын.	Нуучча тылыттан киирбит холбуу уонна кылгатыллыбыт		29.04	
90		Холбуу тыллар.	тыл олобун сепке суруйуу.		03.05	
91		Холбуу тыллар.	Ситимнээх сана:		05.05	
92		Тылы кечеруу.	Ойуулаабын.		06.05	
93		Ситимнээх сана	Тылы кечеруу. Тылы атын устуруокаба суһебунэн		10.05	
94		Тылы кечеруу.	кечеруу. Тыл суһебэ кеспет тубэлтэлэрэ.		12.05	
95		Тойоннообун.	Нууччалы суруллар киирии тылы кечеруу.		13.05	
			Ситимнээх сана: Тойоннообун.			
Сылы тумуктуур хатылаабын (7 чаас)						
96	Уопастыбаба кемем. Уерэхпэр быйыл туох ситибиилэнним? Туьалаах дьарыгым.	Сана дорбооно.	Тыл уерэбин салаалара. Тыл баайа. Сиинтэксис уонна сурук	Уерэппит матырыяалын билиэхтээх,таба суруйуу,	17.05	
97		Ситимнээх сана	бэлиэлэрэ. Сана дорбооно уонна кыраапыка. Тылдьыты сатаан туьаныы. Сиинтэксисти	уонна састаабынан ырытыы. Тиэмэ сурун санаатын, истиилин быһаарар.	19.05	
98		Тыл баайа. Сиинтэксис.	Хартынанан, ейтен дьобус айымньыны суруйар.	Холобурдуохтаах. Сатыхтаах: араас тылдытынан туьанары; сана дорбоонун, сиинтэксисти уонна тыл састаабынан ырытары. Тылы таба суруйууга	20.05	
99		Сыллаабы хонтуруолунай улэ.			24.05	
100		Тыл састааба. Таба суруйуу.			26.05	
101		Ситимнээх сана			27.05	
102		Тиэкис.			31.05	

				уерэппит быраабылаларыгар олобуран сыыьаны булар, сатаан кеннерер. Сурук бэлиэтигэр уерэппит быраабылаларыгар олобуран сурук бэлиэтин сепке туруорар, быаарар.		
--	--	--	--	---	--	--